

Hevesy György Kárpát-medencei Kémiaverseny
Kerületi forduló
2023. február 15.
8. évfolyam
MEGOLDÁSOK

1. Dominó

C	F	V	M	B	I	A	Zs
szénhid- rátok	G	O	S	É	K	H	glicerín

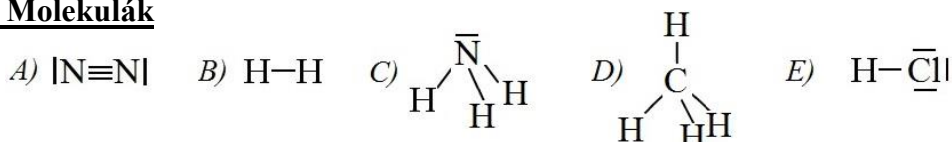
Mindegyik jó helyen szereplő dominó 1 pontot ér.

Összesen: 7 pont

2. Egy szám a válasz

- a) 4
 b) 3
 c) 7
 d) 10
 e) 9
 f) 7
 g) $2 \cdot 6 \cdot 10^{23} = 1,2 \cdot 10^{24}$ (db)
 h) 240 (g)

Összesen: 8 pont

3. Molekulák

1. C
2. B
3. A B
4. D
5. C E
6. A
7. A
8. E

Minden helyes szerkezeti képlet 1 pontot ér (a molekula alakja nem számít, csak a kötő és nemkötő elektronpárok száma)

A tesztben mindegyik helyes válasz egy pontot ér.

Összesen: 15 pont

4. Reakcióegyenletek

- a) $\text{S} + \text{O}_2 = \text{SO}_2$ (Ha a képletek jók, az együtthatók viszont nem, nem jár pont.) 1 pont
- b) $\text{Ca}(\text{OH})_2 + 2 \text{HCl} = \text{CaCl}_2 + 2 \text{H}_2\text{O}$ 2 pont
 (Ha a képletek jók, az együtthatók viszont nem, 1 pont adható.)
- c) $\text{CaCO}_3 + 2 \text{HCl} = \text{CaCl}_2 + \text{H}_2\text{O} + \text{CO}_2$ 2 pont
 (Rossz együtthatók esetén vagy H_2CO_3 -ra felírva 1 pont adható, mivel utóbbi nem gáz)
- d) $\text{Mg} + 2 \text{HCl} = \text{MgCl}_2 + \text{H}_2$ 2 pont
 (Ha a képletek jók, az együtthatók viszont nem, 1 pont adható.)
- e) $2 \text{Mg} + \text{O}_2 = 2 \text{MgO}$ (Ha a képletek jók, az együtthatók viszont nem, nem jár pont.) 1 pont

Összesen: 8 pont

5. A gyémánt

a) a C-atomok anyagmennyisége $n = \frac{N}{N_A} = \frac{9 \cdot 10^{22}}{6 \cdot 10^{23} \frac{1}{mol}} = 0,15 \text{ mol}$ 1 pont

a kristály tömege $m = n \cdot M = 0,15 \text{ mol} \cdot 12 \frac{g}{mol} = 1,8 \text{ g}$ 1 pont

térfogata $V = \frac{m}{\rho} = \frac{1,8g}{3,6 \frac{g}{cm^3}} = \underline{\underline{0,5 \text{ cm}^3}}$ 1 pont

b) 1,8 g tömeg $\frac{1,8g}{0,2g} = \underline{\underline{9 \text{ karátnak}}}$ (metrikus karát) felel meg 1 pont

c) nem, 1 pont

mert atomrácson / mert halmazát erős kovalens kötések tartják össze 1 pont

(Az atomrácson vagy a kovalens szónak szerepelnie kell a válaszban!)

Összesen: 6 pont

6. Ismeretlen nitrogén-oxid

Az 5,52 g nitrogén-oxid 3,84 g kötött oxigén mellett 5,52 g – 3,84 g = 1,68 g kötött nitrogént tartalmaz 1 pont

A nitrogén anyagmennyisége $n = \frac{m}{M} = \frac{1,68g}{14 \frac{g}{mol}} = 0,12 \text{ mol}$ 1 pont

Az oxigéné $n = \frac{m}{M} = \frac{3,84g}{16 \frac{g}{mol}} = 0,24 \text{ mol}$ 1 pont

A két elem anyagmennyiség-aránya $\frac{n(O)}{n(N)} = \frac{0,24mol}{0,12mol} = \frac{2}{1}$ 1 pont

A keresett képlet így: **NO₂** 1 pont

alternatív megoldás

Az 5,52 g nitrogén-oxid 3,84 g 'O' mellett 5,52 g – 3,84 g = 1,68 g 'N'-t tartalmaz

Ha 1,68 g nitrogén 3,84 g oxigénnel alkot vegyületet, akkor 14 g (1 mol) x g-mal

$$x = \frac{14 \cdot 3,84}{1,68} = 32 \text{ g}$$

Ez a 32 g oxigén $n = \frac{m}{M} = \frac{32g}{16 \frac{g}{mol}} = \underline{\underline{2 \text{ mol}}}$

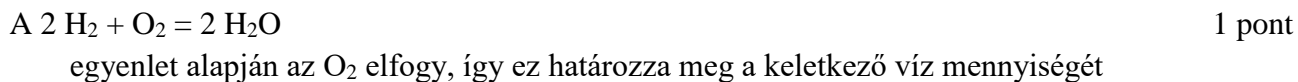
A keresett képlet ezért **NO₂**

Összesen: 5 pont

7. Durranógáz robbanása

$$a) n = \frac{m}{M} = \frac{100 \text{ g}}{2 \frac{\text{g}}{\text{mol}}} = 50 \text{ mol H}_2 \text{ volt eredetileg} \quad 1 \text{ pont}$$

$$n = \frac{m}{M} = \frac{100 \text{ g}}{32 \frac{\text{g}}{\text{mol}}} = 3,125 \text{ mol O}_2 \text{ társaságában} \quad 1 \text{ pont}$$

A keletkező víz
 anyagmennyisége $n = 2 \cdot n(\text{O}_2) = 6,25 \text{ mol H}_2\text{O}$ 1 pont

tömege $m = n \cdot M = 6,25 \text{ mol} \cdot 18 \frac{\text{g}}{\text{mol}} = \underline{\underline{112,5 \text{ g H}_2\text{O}}}$ 1 pont

b) eredetileg $50 \text{ mol} + 3,125 \text{ mol} = 53,125 \text{ mol}$ molekula volt a tartályban 1 pont

ez $N = n \cdot N_A = 53,125 \cdot 6 \cdot 10^{23} = 319 \cdot 10^{23} = \underline{\underline{3,19 \cdot 10^{25} \text{ db molekulát}}}$ jelentett kezdetben 1 pont

c) a reakció után marad $50 - 6,25 = 43,75 \text{ mol H}_2$ 1 pont

keletkezik $6,25 \text{ mol H}_2\text{O}$

összesen tehát $43,75 \text{ mol} + 6,25 \text{ mol} = 50 \text{ mol}$ molekula van a tartályban a reakció után 1 pont

(vagyis ugyanannyi, mint amennyi H_2 volt eredetileg)

ez $N = n \cdot N_A = 50 \cdot 6 \cdot 10^{23} = 300 \cdot 10^{23} = \underline{\underline{3 \cdot 10^{25} \text{ db molekulának}}}$ felel meg 1 pont

a reakció utáni részecskeszám az eredeti $\frac{50 \text{ mol}}{53,125 \text{ mol}} \cdot 100 = \underline{\underline{94,1\%-a}}$ 1 pont

Összesen: 11 pont

A feladatlap összes pontszáma 60 pont

Kérjük, a 30 pont feletti eredményt elért tanulók adatait a mellékelt excel-táblázatban február 17-ig küldjék el az mtt.titkarsag@mtt.t-online.hu címre!